

lig komme bort fra; men paa den anden Side synes det dog haardt, fordi Jællesboet har udlagt Pengene til en Rulle eller til en Symaskine, hvor Konen ernærer sig ved Syning, at Hustruen da ikke skal nyde Godt af Loven, fordi det maa siges, at Virksomheden er „grundet“ ved Jællesboets Midler. Men selv om den ikke er grundet ved Jællesboets Midler, falder Lovens Virkekraft ogsaa bort, dersom Virksomheden „vedligeholdes“ ved Hjælp af disse Midler. Ja, hvad vil det nu sige: „vedligeholdes“? Naar nu Symaskinen reparereres, ved Hjælp af Boets Midler vel at mærke, er det da en Vedligeholdelse, der gjør Loven kraftsløs, eller er det det ikke? Der staar, at det skal være en væsentlig Vedligeholdelse; altsaa en Hovedreparation gjør Loven kraftsløs, men en mindre Reparation gjør det ikke. Som sagt, i den praktiske Anvendelse vil der komme en hel Uendelighed af Tvivl tilstede, som ville gjøre navnlig Fogederne, hvortil jeg selv har den Ære at høre, og hvorfor jeg tager mig af Sagen med saa megen Interesse, rent fortvilede. Endelig staar der, at, foruden at raade over, hvad hun erhverver ved selvstændig Virksomhed, skal den gifte Kvinde kunne raade over, hvad der „bevislig“ er anskaffet for hendes erhvervede Penge. Hvad vil det nu sige: hvad „bevislig“ er anskaffet for slikt Erhverv? Hvorledes vil det med vor nuværende Bevissteori næsten være muligt for en Hustru at bevise, ikke alene at hun har anskaffet en Ting — det kan hun personlig have gjort, det kan oplyses — men at hun har anskaffet den for de Penge, hun selv har tjent? Det er aldeles umuligt, med mindre hun gaar med to Bidner og Pengene i den ene Haand, og kjober Tingene med den anden Haand. Det kan tænkes, men i selve sin Udførelse er det umuligt, at Konen kan bevise, at hun for de selv tjente Penge har kjøbt en Ting, saa der er ogsaa en praktisk Vankelighed, hvorom jeg ikke veed, hvorledes den kan løses. Naar der dernæst siges, at over det, som Konen saaledes har erhvervet, har hun alene Ret til at raade uden Mandens eller andens Berges Samtykke, saa ligger det nær at spørge: I hvilket Omfang eksisterer denne Raadighed? Har hun Lov til at udøve en hvilken som helst Raadighed, man kan udøve over en Gjenstand? Har hun ikke alene Dispositionsret, Salgsret over den, men ogsaa en udelukkende Brugsret? Det kan dog ikke antages, saa at hun kunde forbyde Manden at sidde paa den Stol ellet ved det Bord, hun selv har kjøbt, da det er hendes udelukkende Eiendom? Dette er mindre væsentligt; men ikke saa uvæsentligt er dette: Kan hun raade over Tingene ved Testament? Der staar ikke nogen Indskrænkning i Lovforslaget; men gaar man ud fra, at Konen kan raade over den Slags Gjenstande ved Testament, komme vi derved ind paa en betydelig Forandring af Arvesforholdene. Endelig staar der: „Saadant Gods“ hæfter ei for Gjæld, Manden

har stiftet, medmindre Hustruen udtrykkelig har samtykket i Gjældsstiftelsen. Her kommer man ind paa en Begrænsning af det mellem Ægtefællerne ifølge vor Lovgivning eksisterende Formuefællesskab; der staaes et Stykke ud af Formuefællesskabet ved at sige, at Alt, hvad Konen eier paa den foran i Lovforslaget nævnte Maade, kan ikke hæfte for den Gjæld, Manden har stiftet, medmindre hun udtrykkelig har samtykket deri. Her er nu for det Første den Mærkelighed, at ifølge Lovgivningen er det jo Husfaderen, der er forpligtet til at sørge for hele Familiens Ophold; men ikkedestomindre unddrager man ham her den Støtte, han kan have i, hvad Konen selvstændig erhverver. Naar man nu tænker sig en Arbeidsmand og en Kone, der begge gaa paa Arbejde, ville altsaa de Penge, hun fortjener, ikke kunne røres af Kreditorerne, men ere Gjælden aldeles uvedkommende. — Selv om denne Gjæld er stiftet til det fælles Livsophold, ere Kreditorerne udelukkede fra at gjøre sig betalte i Konens Sær Erhverv. Som bekendt have Arbejdere, Husmand og Indsiddere paa Landet ikke nogen stor Kredit; men naar det ere ordentlige Folk, faae de i Reglen dog Kredit, og Kredit er dem aldeles nødvendig. Det er dem en Nødvendighed f. Ex. paa Stovauktioner at kunne faae paa Kredit Udebrændsel til deres Husholdning; men denne Kredit vil jo lide et stort Staaer, naar bagefter Forholdene kunne stille sig saaledes, at Manden ikke kan betale, og Konen siger: Ja, hvad jeg eier, kommer slet ikke Jællesboet ved, det betale vi ikke Noget af. Følgen vil naturligvis være den, at saadanne Maaafolks Kredit svækkes i meget høi Grad. Den fik et betydeligt Skaar ved Konkurslovens § 160, hvorved blev indført den Bestemmelse, at man undtog fra Udlæg de nødvendige Sengklæder og Gangklæder og andre Effekter til et Beløb af 30 Rd. Naar man kjender saadanne Maaafolks Omstændigheder, veed man, at der i Reglen ikke er Meget tilbage, naar man har fradraget dette. Men gaa vi nu oven i Kjøbet et Skridt videre og admitterer en saadan Undtagelse som den, at, hvad en Arbeiders Kone fortjener, kan hun holde udenfor Boet, tror jeg, at det vil svække de Paa-gjældendes Kredit i en saadan Grad, at Loven vil være mere til Skade end til Gavn. Der er desuden noget høist Ubilligt, forekommer det mig, i dette Forhold lige overfor vor Lovgivnings almindelige Regler. Vi haave en Bestemmelse i Danske Lovs 5—1—13, som siger, at en Mand ikke er pligtig at betale en Kones Gjæld, med mindre Gjælden er stiftet med hans Samtykke, eller det bevises at være til „fælles Nytte og uomgængelig Fornødenhed“, altsaa, naar Konen gaar hen og paa egen Haand kjober Noget — lad det være Jødevarer, fort sagt Noget til Familiens fælles Ophold, skal Manden betale det; men naar Manden gaar hen og tager paa Kredit Noget, som er til Familiens fælles Ophold, kan